

[Aage Frandsen]

kedet som følge af manglende uddannet arbejdskraft, og at vi på den anden side har arbejdsløshed. Der tales også om det utilfredsstillende i, at der gives milliarder ud til passivydelse, uden at samfundet får noget til gengæld, og om, at det er umenneskeligt, at så mange, ikke mindst de unge, ikke kan få arbejde eller uddannelse, men er henvist til passivitet.

Derfor burde det ligge lige for at bruge flere penge til uddannelse, så Danmark konkurrencemæssigt set kunne stå bedre, så vi kunne undgå flaskehalse, og det offentlige skulle bruge flere penge på aktivitet end på passivitet, så vi undgik, at de unge henvises til passivitet og forsørgelse, når vi kunne have sikret aktivitet i form af arbejde eller uddannelse.

Når SF lægger helt afgørende vægt på uddannelsesindsatsen, har det to hovedårsager:

For det første er det den bedste måde hurtigt og drastisk at nedbringe arbejdsløsheden på: Nogle af de arbejdsløse kommer i uddannelse, og nogle af de mennesker, der er i arbejde, kommer i uddannelse, hvorefter der vil være arbejde til dem, der hidtil har været arbejdsløse.

For det andet giver bedre uddannelse grundlag for, at Danmark konkurrencemæssigt bliver bedre stillet i forhold til omverdenen.

Regeringen taler også om uddannelse, men at vi må se det i forhold til, hvor mange uddannelsespladser der er, i forhold til, hvor stor arbejdsløshed der er, og hvor mange midler man vil ofre på finansloven, f.eks. på uddannelse.

Vi siger, at der skal ofres flere penge på uddannelse, og det siger vi at vi er nødt til at gøre på finansloven. Samtidig hermed vil man kunne spare på dagpenge og bistandshjælp. Netto vil det selvfølgelig på kort sigt blive en udgift for det offentlige, men på længere sigt vil det vise sig, at det er en god investering. Uddannelse er givetvis den bedste investering, vi kan foretage, og når man ihukommer, at undervisningsministeren siger, at om nogle år vil der være mangel på unge, der vil uddanne sig, er det da vigtigt at gribe fat i dem, der nu melder sig frivilligt for at få en uddannelse.

Undervisningsministeren siger også, at man somme tider uddanner til arbejdsløshed. Det var rigtigt for nogle år siden på en række områder, men netop på de samme områder viser det sig nu, at efter bare få års forløb er der brug for arbejdskraft. Det gælder også inden for de humanistiske uddannelser. Derfor må man alt i alt

sige, at behovet for arbejdskraft og behovet for uddannet arbejdskraft er ganske stort. Der kan være tale om, at man på enkelte områder måske vil se, at der bliver arbejdsløshed, men arbejdsløsheden på de uddannedes områder er under alle omstændigheder mindre end arbejdsløsheden på de ikkeuddannedes områder.

Efter vor opfattelse drejer det sig først og fremmest om at sikre de unge en uddannelse. Det er urimeligt, at de unge, der søger en lære-/praktikplads, ikke kan få den.

Undervisningsministeren taler om erhvervsuddannelsesreformen, der giver ret til en uddannelsesplads, men den giver jo ikke ret til en praktikplads.

Ministerens berørte også aftalen af 15. september med Socialdemokratiet. Pengene er bevilget, og det skulle altså give 5.000 nye praktikpladser. Spørgsmålet må vel så nu, hvor vi er næsten halvvejs henne, være, hvor mange pladser der indtil nu er nået. De 5.000 skulle være klarer inden nytår.

Man kan også spørge: Hvordan går det med aftalen med kommunerne? Ministeren berørte aftalen i sit svar, men nævnte ikke, hvorvidt den var i hus. Betyder det så, at der ikke er indgået nogen aftaler endnu? Og hvordan ligger det med de 2.000 pladser, som det offentlige skulle klare i dette år?

Det er også urimeligt, at der er mange unge, der forgæves søger ind på videregående uddannelser. Det betyder ikke, at vi er tilhængere af, at man skal fjerne enhver adgangsregulering. Vi mener, at der fortsat er brug for en begrænset adgangsregulering til bestemte uddannelser, nemlig de mest specialiserede og de dyreste, og ligeledes er det rimeligt at tage højde for, at der kan være uddannelsesområder, hvor der pludselig kommer en stor søgning, som ikke kan rummes inden for den givne kapacitet.

Det afgørende er blot, at alle kan få enten en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Måske kan man ikke få den, man ideelt ønsker sig, men så kan man i hvert fald få et andet ønske opfyldt.

Derfor burde der være en garanti for, at alle kunne få en uddannelse, ikke mindst efter arbejdsløshed. Vi har påpeget, at efter 3 måneders arbejdsløshed burde alle have ret til arbejde eller uddannelse. Det burde være en garanti, som vi fra samfundets side kunne give, og det ville betyde, at man i stedet for bare at udbetale